

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi i članka 23. i 150. Statuta Doma učenika srednjih škola Antun Gustav Matoš, Domski odbor Doma učenika srednjih škola Antun Gustav Matoš, na sjednici održanoj 1.lipnja2009.godine donio je

ETIČKI KODEKS

neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti Doma

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks sadrži moralna načela i načela profesionalne etike kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati odgajatelji, stručni suradnici i drugi djelatnici Doma učenika srednjih škola Antun Gustav Matoš (u daljnjem tekstu: Dom). Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na druge osobe koje nisu zaposlenici Doma, ali sudjeluju u radu i djelovanju Doma, ako i ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati s Domom.

Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Doma i njegovih djelatnika uzimajući u obzir načela čuvanja dostojanstva i ugleda Doma, zaposlenika i učenika.

Članak 2.

Svrha donošenja ovoga Etičkog kodeksa je utvrđivanje obveze promicanja vrijednosti specifičnih za vrlo odgovornu i osjetljivu odgojno-obrazovnu djelatnost u najširem smislu. Provođenje odredbi ovoga Etičkog kodeksa ima za svrhu i utjecaj na učenike u cilju prihvaćanja tih etičkih normi u budućem životu i radu (djelovanje primjerom) i podizanje razine značenja odgajateljskog poziva u mjestu rada i širem okruženju odnosno u društvu kao cjelini.

Promicanje etičnog ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obveza je svih radnika Doma kao i svih tijela koja se formiraju u Domu.

Postupci propisani ovim Etičkim kodeksom nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne i stegovne postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima Doma.

II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA PONAŠANJA U CJELINI

Načelo neometanog uživanja prava

Članak 3.

Dom svim djelatnicima i učenicama mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Doma te poštovanje prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 4.

Svaki djelatnik i učenik Doma treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemirivanje ili iskorištavanje. Potrebno je poticanje nenasilnog rješavanja problema između svih subjekata u procesu rada i djelovanja. Dom je dužan osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti. Djelatnici Doma ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnog obavljanja radnih obveza.

Također, djelatnici Doma prilikom predstavljanja Doma na javnim mjestima, natjecanjima, skupovima te raznim vidovima službenog predstavljanja Doma, obvezni su poštivati upute ravnatelja te razlikovati vlastite stavove od službenih stavova Doma.

Svim djelatnicima Doma treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja, obzirom na opće moralne norme svoje profesije.

Načelo profesionalnosti

Članak 5.

Djelatnici Doma u svojem svakodnevnom obavljanju poslova, poslove obavljaju odgovorno, savjesno, profesionalno i etički prema učenicima i kolegama. Također, obvezni su promicati humane vrijednosti i koristiti se suvremenim metodama struke. U svojem djelovanju slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.

Obveza je djelatnika Doma poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te je u skladu s time konstantno i aktivno stručno usavršavanje izuzetno važno.

Vrednovanje rada i profesionalne kompetencije bilo kojeg djelatnika Doma realizira za to pripremljena i ovlaštena osoba i to na kriterijima stručnosti, sposobnosti, profesionalnosti i rezultata rada.

Djelatnici Doma trebaju održavati i poticati međusobne odnose suradnje, podržavati inovativnost, timski rad i razmjenu iskustava prilikom odgojno-obrazovnog rada; usmjeravati mlađe kolege i nastojati na učinkovitoj uporabi domskih resursa. U međusobnoj suradnji učenika i djelatnika Doma očekuje se stručno djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovanje u izvandomskim aktivnostima koje neće biti u sukobu s njihovim stručnim obvezama u Domu niti štetiti tim obvezama, kao ni ugledu Doma.

Verbalna i neverbalna komunikacija djelatnika i učenika treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u ostvarivanju cilja i zadaće odgoja i obrazovanja.

Djelatnici Doma za vrijeme obavljanja poslova u Domu i onih u vezi s radom Doma, trebaju biti odjeveni prema zahtjevima profesije.

Neprihvatljiva ponašanja

Diskriminacija

Članak 6.

U skladu s načelima iz ovoga Etičkog kodeksa, nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu,

spolnoj orijentaciji, životnome stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Isključivi kriteriji vrjednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka. Odnos prema sredini u kojoj se djeluje na odgojno obrazovnoj razini od strane svih subjekata uključenih u dotičan proces, trebao bi zajednički promicati humane odnose i demokratska načela

Uznemirivanje

Članak 7.

Zabranjena je svaka vrsta uznemirivanja između svih djelatnika Doma.

Uznemirivanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi kojem je cilj ili koje stvarno znači povredu osobnog dostojanstva, koje ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu njezina života. Uznemirivanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljani, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

Neprihvatljivo je svako spolno uznemirivanje. Spolno uznemirivanje specifičan je oblik uznemirivanja koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljivoga i uznemirujućega materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.

Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale i kritika kao i odnosi spolne i druge intimne naravi između djelatnika Doma koji počivaju na pristanku i uzajamnom poštovanju smatraju se područjem privatnosti te nisu sami po sebi kršenje Etičkog kodeksa. Treba, međutim, izbjegavati situacije u kojima takvi odnosi između djelatnika Doma mogu dovesti do kršenja pravila Etičkog kodeksa o objektivnosti i nepristranosti i sukobu interesa, posebno u odnosima između djelatnika Doma koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu koji uključuje ocjenjivanje tuđeg rada i dostignuća i/ili odlučivanje o statusu, profesionalnom napredovanju, pogodnostima i nagradama.

Izgovorena i napisana riječ koja prouzroči štetu: uznemiri, povrijedi, stvori neugodu, oteža obavljanje zadataka ili utječe na kvalitetu profesionalnog ili privatnog života (neutemeljena riječ i djelomično istinite riječi složene u negativnom kontekstu) čini posebnu štetu i nije dopuštena.

Svaka osoba ima pravo prijaviti uznemirivanje koje je počinio djelatnik Doma. Na osobu koja je odbila uznemirivanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Povređa dostojanstva

Članak 8.

Zabranjeno je bilo kakvo narušavanje mira i radne atmosfere u prostorima Doma. Zabranjeno je posjedovanje, upotreba, prodaja ili bilo kakav doticaj sa svim vrstama oružja te zapaljivih i eksplozivnih naprava (uključujući i petarde, sredstva za vatromet i sl.); zabranjeno je bilo

kakvo ponašanje koje ometa druge u obavljanju njihovih dužnosti te odvijanju odgojno – obrazovnog rada u prostorima Doma.

Zabranjeno je unošenje i konzumiranje bilo kakvog alkohola u prostorima Doma te dolazak i boravak u Domu pod utjecajem alkohola. Zabranjeno je posjedovanje, upotreba, širenje, prodaja i bilo kakav drugi kontakt s drogom i drugim vrstama nedopuštenih narkotika u prostorima Doma. Zabranjeno je pušenje cigareta, cigara i lule u svim unutarnjim i vanjskim prostorima Doma. Zabranjeno je bilo kakvo klađenje kao i izvođenje drugih nedopuštenih igara na sreću u svim prostorima Doma. Zabranjeno je poduzimanje bilo kakvih radnji ili ponašanja kojima se može ugroziti ili narušiti sigurnost ili zdravlje bilo koje osobe.

III. ETIČKA PRAVILA U ODGOJNO-OBRAZOVNOM RADU

Profesionalne dužnosti u odgojno-obrazovnom radu

Članak 9.

Svi djelatnici Doma koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu u Domu imaju sljedeće dužnosti:

1. pridonositi kognitivnom, socio-emocionalnom i kreativnom razvoju učenika te čuvanju i unapređivanju njihova zdravlja;
2. poticati aktivnosti učenika i njihovo kritičko i argumentirano mišljenje te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj;
3. poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja svih učenika;
4. poštovati odgojno-obrazovne ciljeve i zadaće i standarde Doma u interesu razvoja učenika;
5. uzimati u obzir mišljenje učenika o svojem životu u Domu u cilju unapređivanja kvalitete odgojno-obrazovnog procesa.

Neprihvatljive prakse u odgojno-obrazovnom radu

Članak 10.

Odgajatelji i drugi djelatnici pri izvođenju odgojno-obrazovnog rada trebaju uvažavati standarde i prava djece. Nije prihvatljivo prisvajati rezultate rada djece (crteže, pisane sastavke) ili koristiti se njima izvan redovitog programa Doma bez odgovarajuće obavijesti roditeljima i bez izričitog pristanka djeteta.

Primanje darova i drugih dobara

Članak 11.

Djelatnici Doma ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji jasna pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti.

Obveza je djelatnika Doma otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Sukob interesa

Članak 12.

Svi djelatnici Doma trebaju izbjegavati sukobe interesa (sukob interesa mogu uzrokovati, na primjer, obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.). Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Transparentnost i povjerljivost

Članak 13.

Dom podupire i promiče transparentnost u propisima i djelovanju kao jednu od temeljnih vrijednosti. Sva pravila i odredbe kojima se definiraju prava i obveze djelatnika Doma trebaju biti precizni, jasni i dostupni svima.

Svi djelatnici Doma trebaju uvažavati tu vrijednost transparentnosti i dostupnosti kriterija i postupaka evaluacije ispunjavanja profesionalnih obveza (upisi, profesionalno napredovanje i sl.).

Svi djelatnici Doma koji na temelju svojega položaja u Domu raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štiti tajnost takvih podataka.

Odnos prema imovini

Članak 14.

Svaki djelatnik i učenik Doma ima pravo pristupa i korištenja informatičke opreme kojom raspolaže Dom pod uvjetom da ih koristi u skladu s etičkim, pravnim i profesionalnim standardima Doma, ne oštećujući niti uništavajući njihovu materijalnu osnovu, ali niti podatke, software, mrežu, operacijske sustave i sl.

Pravo i dužnost kontinuiranog usavršavanja i cijeloživotnog obrazovanja

Članak 15.

Svi djelatnici Doma imaju pravo i dužnost neprekidno se usavršavati i ustrajati na unapređivanju kakvoće i razine vlastita znanja i stručnosti unutar svoga radnog mjesta.

Profesionalno napredovanje

Članak 16.

Procjena uspješnosti ostvarivanja profesionalnih obveza i profesionalne kompetencije bilo kojega djelatnika Doma treba biti objektivna i nepristrana te utemeljena na unaprijed definiranim i transparentnim kriterijima.

Ako više kandidata u jednakom stupnju ispunjava postavljene profesionalne uvjete, prilikom zapošljavanja i unapređivanja treba uzeti u obzir i potrebu da se na primjeren način potaknu interesi socijalne skupine koja je u danome području podzastupljena.

Svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije u postupku evaluacije uvjeta profesionalnoga napredovanja te u samom postupku napredovanja smatra se nedopustivim.

Odgovornost prema Domu

Članak 17.

Profesionalne djelatnosti svih zaposlenih u Domu trebaju što je više moguće pridonositi ostvarenju njenih zadataka.

Djelatnici Doma trebaju se brinuti o dobru i interesima tolerancije te odgovornog i poštenog traganja za optimalnim rješenjima. U tom smislu ne odobrava se:

- 1) namjerno ometanje djelatnosti Doma;
- 2) nesavjestan odnos spram imovine Doma te onemogućivanje ili otežavanje ostalim djelatnicima Doma da se koriste tom imovinom;
- 3) upotreba domske imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge izvandomske aktivnosti bez posebnog odobrenja;
- 4) poticanje drugih djelatnika Doma u nepoštovanju domskih pravila;
- 5) namjerno predstavljanje osobnog stava kao službenog stava Doma u svrhu stjecanja osobne koristi;
- 6) korištenje imenom ili logotipom Doma u privatne svrhe kako bi se neopravdano stvorio dojam domskog autoriteta.

IV. TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE ETIČKOG KODEKSA

Dužnost praćenja i provedbe Etičkog kodeksa

Članak 18.

O provedbi etičkog kodeksa i unapređenju etičkih standarda u Domu brine Etičko povjerenstvo. Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj na rok od 4 godine. Etičko povjerenstvo ima 3 člana i to jednog iz reda članova Odgajateljskog vijeća, jednog člana Domske odbora te predstavnika većinskog sindikata. Povjerenstvo među sobom bira predsjednika glasanjem. Učenici i djelatnici Doma prijavljuju ponašanje djelatnika i drugih osoba koje je protivno odredbama Etičkog kodeksa ravnatelju Doma. Pritužbe razmatra etičko povjerenstvo uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja. Povjerenstvo svoje mišljenje dostavlja ravnatelju u pisanom obliku. Ukoliko je povredom Etičkog kodeksa došlo i do povrede zakona, ravnatelj o tome obavještava nadležna tijela, a u ostalim slučajevima postupa u okviru svojih ovlasti.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Doma.

Prijedlog Etičkog kodeksa neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti Doma, utvrđen je na 3. Sjednici Domske odbora dana 1. lipnja 2009.g.

Klasa: 003-05/09-01/06

Ur. broj. 251-AGM-13-09-01

Zagreb, 1.lipnja2009.g.

**PREDSJEDNIK DOMSKOG
ODBORA**

Milivoj Magerl, prof.

Ovaj je Etički kodeks donesen dana 1.lipnja2009.g., objavljen na oglasnoj ploči Doma učenika Antun Gustav Matoš , a stupa na snagu 9.lipnja2009.godine.

RAVNATELJICA

Lidija Padovan Đirlić, prof.